

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izjemno nedelje in praznika. — Inzerati do 50 petih vrst & Dln 2, do 100 vrst & Dln 2.50, od 100 do 300 vrst & Dln 3, večji inzerati petih vrst & Dln 4. — Popusti po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod vsaj mesečno v Jugoslaviji Dln 12.- za tuzemstvo Dln 25.- Rokopisi se ne vračajo

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR: Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO: Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 19.351.

Zopet temni oblaki nad Daljnjim vzhodom:

Maršal Čangkajšek ujetnik upornikov

Od komunistov nahujskani generali so se uprli — Glavna ost je naperjena proti Japonski — Obsedno stanje po vsej Kitajski — Nevarnost novih komplikacij —

Nanking, 14. decembra. AA. (Havas) V svojem sročnem proglasu je nankinška vlada službeno priznala, da je maršal Čangkajšek in ga pridržal za talca. Enaka usoda je zadela tudi neke druge visoke osebnosti, med njimi tudi notranjega ministra Čangpinga.

Do osvoboditve maršala Čangkajšeka je prevzel funkcijo predsednika izvršnega odbora finančni minister Hakung. Za predsednika vrhovnega vojaškega odbora je bil imenovan maršal Fengjushiang, ki so mu bili dodeljeni neki vojaški strokovnjaki. Začasni vrhovni poveljnik operativne vojske pa je postal vojni minister general Hojingsiang. V mestu vlada popoln mir in red. Poučeni krogi zatrjujejo, da bo vlada obvladala tudi najnovejšo notranjo-porjično krizo. Da bi se njihov upor ne širil, je vlada proglasila osedno stanje.

Ultimat upornikom

Nankinška vlada je sporočila maršalu Čangkajšeku ultimatum, v katerem zahteva, da v določenem času izpusti iz ujetništva maršala Čangkajšeka.

Po podrobnih vestih je nastal upor večer jutraj, ko se je maršal Čangkajšek peljal v Sianfu, 3000 vojakov-upornikov je obkrožilo njega in njegovo spremstvo, ki se je sicer branilo, a ni bilo kos premoči.

Vojaška ekspedicija nankinške vlade

Čanghaj, 14. decembra. AA. Splošno so tukajšnji krogi mnenja, da je Čangkajšek še živ. V vsej naglici je prišla nankinška vlada organizirati vojaško ekspedicijo proti upornikom. Vlade čete iz pokrajine Hu-

nan že prodirajo v deželo Cansi. Prva vladna divizija je zapustila Hangsi in prodira proti Sianhu.

Čangsusjang je brzojavno obvestil, so-progo maršala Čangkajšeka, da je Čangkajšek še živ in da mu ne grozi nobena nevarnost.

London, 14. decembra. AA. DNB: Reuter poroča, da je v Nankingu, Vanhuju, Hankovu in drugih kitajskih mestih bilo objavljeno vojno stanje.

Posvetovanja v Tokiju

Tokio, 14. decembra. AA. Mikado je jutraj sprejel v avdienco mornariškega ministra admirala Anagana. Nato je sprejel zunanjega ministra Arito. Oba sta mu poročala o položaju na Kitajskem.

Zastopnik zunanjega ministra je izjavil časnikiarjem, da japonska vlada še ne ve, kakšen je značaj dogodkov na Kitajskem. Tudi še ne ve, s kakšnimi sredstvi razpolaga maršal Čangkajšek. Japonska vlada pa bo vsekakor izdala odredbe, ki so potrebne, da se ščitijo japonski državljani in japonski interesi na Kitajskem.

Neki navzoči časnikiar je vprašal zastopnika zunanjega ministra, ali bo protikomunistična pogodba med Nemčijo in Japonsko stopila v akcijo če bi se izkazalo sodelovanje med komunisti in uporniki. Zastopnik je izjavil, da ta pogodba ne predvideva nobene skupne akcije, ampak da ta pogodba predvideva samo medsebojno obveščanje.

Upor rusko maslo?

Rim, 14. decembra. AA. (Havas) »Voice del Popolo« je objavila komentar o

najnovejših dogodkih na Kitajskem, v katerem pravi, da je maršal Čangkajšek postopal v sporazumu z Moskvjo. Tako da se imajo ti dogodki smatrati za najnovejši ruski manevar na Daljnem vzhodu.

Demanti Moskve

Pariz, 14. decembra. AA. Havas: Uradna sovjetska agencija Tase objavlja, da so ne resnične vesti japonskih listov, da je maršal Čangkajšek sestavil vlado s podporo sovjetskih krogov. Tudi ni s sovjetsko Rusijo sklenil obrambnega in ofenzivnega pakta.

Kako je bil ujet Čangkajšek

Peking, 14. decembra. AA. O napadu upornikov na maršala Čangkajšeka in njegovo spremstvo so se izvedle naslednje podrobnosti:

Oddelek upornikov je obkolil maršalovo skupino in prišlo je do krvave borbe, ker se je vse spremstvo postavilo upornikom v bran. V spopadu je bilo ubitih več generalov.

Čangkajšek je sedaj gospodar položaja v Suanfuju ter pokrajina Cansi in Censi. Izvedelo pa se je, da vojska nankinške vlade že prodira proti severu, da bi osvobodila maršala Čangkajšeka. Kakor kaže, bo v dveh ali treh dneh prišlo do prvih spopadov z uporniško vojsko.

Čangkajšek pobegnil?

Sanghaj, 14. decembra. AA. (Stefani) Po informacijah agencije Domej iz kitajskih virov je general Čangkajšek ujet maršala Čangkajšeka, ki se je mudil v malem zdravilišču blizu Hsiangfua, glavnega mesta po-

krajine Censi. V 24 urah je ta agencija prejela vest, da je maršal Čangkajšek uspešno pobegniti in se sedaj ne ve, kje se nahaja. Vse brzojavke, ki so mu bile poslana, so ostale brez odgovora.

Baje že ubit

Nanking, 14. decembra. AA. DNB: Dasi se govori, da je maršal Čangkajšek samo zaprt, se vendarle neprestano širijo vesti, da je ubit.

Tudi žena Čangkajšeka ujeta?

London, 14. decembra. z. Po še nepotrjenih vesteh so uporniki ujeli tudi ženo maršala Čangkajšeka. Včeraj je odpotovala z letalom v severno Kitajsko, da bi šla na pomoč svojemu možu. Pilot pa je bil podkupljen in jo je odpeljal neznano kam. O njej ni nobenega sledu in mislijo, da jo drže uporniki ujeta.

Zahteve upornikov

Sanghaj, 14. decembra. AA. Havas: Po vesteh iz Nankinga je maršal Čangkajšek postavil vladi v Nankingu naslednje zahteve: 1. ustavi se mora akcija proti upornikom na severu; 2. v kuomintang morajo biti sprejeti skrajni levičarji; 3. s sovjetsko Rusijo se mora skleniti sporazum; 4. vse japonske zahteve morajo biti odbite; 5. sestavljena mora biti vlada narodne obrambe; 6. skleniti se mora kongres vseh kitajskih strank, ki naj sklene vse potrebno za obrambo države; 7. uvesti se mora svoboda tiska; 8. izdati se mora splošna amnestija.

Parastos za Nikolo Pašića

Ljubljanske nacionalne organizacije so dostojno počastile spomin velikega državnika

V počaščenje spomina Nikole Pašića so priredile ljubljanske nacionalne organizacije, službene proslave namreč ni bilo, parastos včeraj ob 11. v pravoslavni cerkvi v Ljubljani. Službo božjo je opravil prota Budimir. Parastosu je prisostvovalo izredno mnogo občinstva, da je bila cerkev natlačeno polna. Službo božjo so prisostvovali: celokupni odbor srbske pravoslavne cerkvene občine s prof. Ljubo Jurkovičem na čelu, vodilne osebnosti frakcije Ace Stanojevića, gg. Dinko Puc, dr. Niko Zupanić, dr. Friderik Lukan in dr. Milan Korun

in zastopniki nacionalnih organizacij. JNS je zastopal sekretar banovinskega odbora g. dr. Marjan Zajec, za Sokolstvo je bil navzoč starosta ljubljanskega Sokola g. Bogomil Kajzelj, za Glasbeno Matico podžupan g. dr. Vladimir Ravnihar, naše liste ravnatelj je Rasto Pustoslemšek za »Rusko Matico« pa vseučiliški profesorji gg. dr. Spektoršij, dr. Bilimovič in dr. Bubnov. Zastopnikov oblasti pri proslavi nismo opazili. Tudi JRN ni poslala na parastos nobenega zastopnika.

Vojvoda Windsorski na Dunaju

Bivši angleški kralj se je začasno ustavil na Dunaju, odkoder se bo podal v zimsko letovišče

Dunaj, 14. decembra. AA. Salonski vagon bivšega kralja Edvarda VIII. so pričeli prihoditi v Curioh. V Feldkirchu je čakalo na kraljev prihod 50 časnikiarjev in fotoreporterjev, toda vojvoda windsorski se ni pokazal na oknih vagona. V inostu so dali vojvodi brzojanko, v kateri je bil naprosen, naj se takoj telefonsko oglasi v Londonu. Ko se je obvestil, kako dolgo bo stal vlak v inostu, je vojvoda poslal brzojanko v Fort Belvedere.

V Kitzbühlu je sprejel drugo brzojanko. Nekateri osebe so trdile, da so to bile brzojavke gospe Simpson, ki mu sporoča, da potuje z ekspresom s rivijere na Dunaj. Drugi pa so trdili, da so videli gospe Simpson že v vojdovem vagonu v Curioh.

Ko je prečital brzojanko, je vojvoda zaprosil časnikiarje, da naj ga pustijo na miru, ker potuje čisto kot zasebnik. Na potaji v Kitzbühlu je vojvoda sprejel rav-

natelja tistega hotela, v katerem je živel še kot princ in mu objubil, da bo kmalu prišel na zimski sport v Kitzbühel. V ta čas se bo redno vračal na Dunaj, kjer bo obiskoval zdravnika dr. Neumann, ki mu zdravi bolezen v ušesu. Vojvoda spremlja njegov zasebni tajnik in dva angleška in osem avstrijskih detektivov.

Dunaj, 14. decembra. AA. Vojvoda windsorski je prišel na Dunaj sredi ob 22.20. Ko je stopil iz vlaka, je bil pozdravljen od angleškega poslanika na Dunaju in od načelnika dunajske policije Skubla. Močan kordon policije je preprečil, da bi ljudje in časnikiarji ne vdrli v osredje. Vojvoda je očitno zelo zdrav in vesel in se je ves čas smejal. S postaje se je odpeljal v sedež mesta, da bi se otresel časnikiarjev. Tekoj nato pa je nadaljeval svojo pot v gradšč Enzersfeld. Na postaji je dovolil časnikiarjem, da so ga slikali. Prihodnji teden se bo vojvoda windsorski nastanil v Kitzbühlu, kjer bo ostal več tednov.

Vreme je bilo včeraj pri vseh planinskih postojankah naslednje: temperatura 0 do - 2, povsod je v pretehtih snežilo.

Borzna poročila.

Curioh, 14. decembra. Beograd 10. Pariz 20.2525. London 21.3275. New York 45.125. Bruselj 73.55. Milan 22.925. Amsterdam 236.85. Berlin 175. Dunaj 78 do 81.30. Praga 15.37. Varšava 81.90. Bukarešta 3.25.

Politični obzornik

O učiteljskem uprašanju

Na učiteljski skupščini v Varaždinu je načelnik za osnovno šolstvo v ministrstvu prosvete Ilja Maričić kot ministrov odgovoril na vprašanje: Minister prosvete je v sporazumu s finančnim ministrom izposloval, da bo to leto napredovalo 3000 učiteljev in učiteljic. Obenem je minister takisto v soglasju s finančnim ministrom dosegel, da bodo vpokojeni vsi učitelji in učiteljice, ki imajo že 35 let službe. Na njihova mesta bodo imenovane nove moči. To pomeni toliko, da bo na razpolago 1200 do 1700 novih mest za učiteljski naraščaj.

Občinske volitve

u avtonomnih mestih

»Primorske Novine« zatrjujejo po informacijah baje na najmerodajnejšem mestu, da ni točna vest, da bi bile občinske volitve v avtonomnih mestih že prihodnje pomlad. List pravi, da se pač volitve pripravljajo za te volitve, do volitev samih pa da je še jako daleč. Morda bodo prihodnje jesen, pa še to ni gotovo.

Poslanstvo Sokolstva

Na sokolski akademiji v Podgorici v zetski banovini je imel starosta Milošević slavnostni govor, v katerem je med drugim povdarjal:

»Sokolstvo ne samo da ni ne fašističen ali komunističen pokret, kakor ga nasproti-liko često obrekujejo, marveč ono celo ne predstavlja niti sredine med tema dvema, med sabo se borečima taboroma. Sokolstvo je pokret za-se, ki je bolj nacionalen kakor fašizem in bolj socialen kakor komunizem. Sokolstvo je pokret, ki bi, ako bi ga vsi sprejeli, onemogočil tako fašizem, kakor komunizem. Zakaj narod ne zahteva ničesar drugega, kakor popolno svobodo in blagostanje, a to mu morejo nuditi samo ljudje sokolske vzgoje, nikdar pa fašisti ali komunisti, ki se samo bore, da bi si izvojevali oblast nad vseni drugimi. To dobro vedo oni, kakor drugi, zato tudi ni čudno, ako se trudijo na vse načine, da bi spravili sokolski pokret ob dobro ime pri nepoučeni ljudski masi. Seveda bo njihov trud brezuspešen, za to bodo že poskrbeli sokolski borci in delavci, ki bodo narod prerodili v vzišeni sokolski misli!«

Sporazum poštenih proti

korupciji

Ljotićeva »Otdažbina« izvaja v uvodniku: »Ako je potreben kak sporazum, je potreben sporazum vseh poštenih Srbov, Hrvatov in Slovencev: da stopijo složno in moško na vrat korupciji, da obračunajo s političnim namodirvanjem in da ne dovole več, da bi se nadalje odlagala rešitev življenjskih socialnih in gospodarskih vprašanj — Takšen sporazum za razčiščenje starih korupcijskih afer in za temeljito obračunavanje z vsemi krivci bi bil res naj-nu potreben. Navajamo samo en primer: Našička afera.«

Hrvatski klerikalizem

na pohodu

Pisali smo že opetovano o Skomih, Kromih in Gromih, ki jih širijo na Hrvatskem klerikalci, in izražali mišljenje, da lahko postane ta klerikalna akcija resno nevarna hrvatskemu narodnemu pokretu, ki ga vodi dr. Maček. Izdi se, da imajo klerikalci pri tej svoji akciji dokaj uspeha. To se da sklepati iz članka »Hrvatske Straže«, v katerem se zmagoslavno in samozvestno ugotavlja: »Blagoslov božji počiva nad delom mladega kmetkega nadškofa — pomočnika dr. Alojzija Stepinca! Hrvatska katoliška kmetka mladina (Skom) vetopa navdušeno v moderna stanovska mladinska društva hrvatske Katoliške akcije, Hrvatska katoliška mladina širom hrvatskih pokrajin, na Hrvatskem in v Sloveniji, v Hrvatskem Primorju in v Dalmaciji je spoznala, da je hrvatski Skom njeno kmetosko društvo, ki spaja v nerazrušno zvezo hrvatsko, katoličanstvo in kmetaki pones, kakor tudi čez pluga in motike. In ko bo hrvatska vas začutila, ono, kar je njeno, ono, kar upošteva njene radosti in bolesti, ono, kar upošteva najlepše in najdražje, kar imata hrvatski kmet in kmetica v svoji deci in v svoji mladini, potem je ni sile, ki bi mogla preprečiti, da bi hrvatska vas ne osvojila tega, kar je njeno. A hrvatski Skom kot organizacija hrvatske Katoliške akcije je takšna organizacija in za njo so se že ogreli tisoči in tisoči navdušene hrvatske kmetake mladine. Že sedaj lahko rečemo, da je zmaga stanovske mladinskega pokreta Katoliške akcije — sigurna! — Ali ste slišali, gospodje voditelji Hrvatskega narodnega pokreta?!

Prostožidarstvo

in vladarji

Po »Novosti« in klerikalni »Hrvatski Straži« posnemamo: Te dni je velika svobodozidarska ali masonska loža škotskega obrada v Edinburghu na škotskem slavila dvostoletnico svojega obstoja. Na tej svečanosti je bil proglašen za velikega mojstra škotske lože vojvoda York. Ustoličenje novega velikega mojstra se je vršilo na izredno slovesen način. Značilno je, da je loži k jubileju čestital brzojavami pot tudi bivši kralj Edvard VIII., ki je »kristo član te lože. Iz tega bi človek normalnih možganov sklepal, da ta družba vendarle ne more biti veram, državam in človeštvu take nevarna in pogubna, kakor je skušajo naslikati listi a in »Slovenec« in »Hrvatska straža«.

V Španiji nič novega

Na frontah je položaj še vedno nespremenjen

Madrid, 14. decembra. AA. Uradno poročajo, da je bilo včeraj na madridski fronti zelo mirno. Topništvo je zopet bombardiralo Madrid. Naše topništvo je tudi začelo streljati na sovražnika. Morala naših čet in civilnega prebivalstva je vsak dan boljša. Naša izvidniška letala so izvršila več izvidniških poletov in sestrelila eno sovražno letalo. Vojno ministrstvo je objavilo komunikacijo, v katerem pravi, da na nobeni fronti ni bilo nikakih posebnih dogodkov, če se ne šteje topovsko in strojniško obstreljevanje v posameznih odsekih madridske fronte.

Uspehi na aragonski fronti

Valencia, 14. decembra. AA. (Fabra) Republikanske čete so severno Huesce zavzele vasi Corveo, Avenillo in Ordoes. Rudarji-prostovoljci iz Ria Tinta pa so prodrli v gorovje okrog Huesce, kjer se je pričela četniška borba z nacionalisti.

Letalski boji

Madrid, 14. decembra. AA. Iz Bilbaa poročajo, da so republikanske čete napadle nacionalistične oddelke v sektorju pri Alali in zavzele važne postojanke Francovih Maročanov v bližini vasi Seisemendi, 4 km jugovzhodno od Vile Real. Republikanske topništvo je obstreljevalo to mesto, tako, da so se morali nasprotniki umakniti iz njega.

Na burgoški fronti so republikanska letala bombardirala Martinez d' Aragon. Nad tem krajem se je razvnela huda borba med letali obeh nasprotnikov. Republikanska letala so sestrelila dve nacionalistični, nacionalistična pa eno republikansko letalo. Vlado letalstvo je razdeljalo tudi postojanke nacionalistov pri Caci Forestal v bližini Vile Real.

Francovci potopili rusko ladjo

Tenerifa, 14. decembra. AA. (Havas) Tuhajnska radijska postaja je sporočila, da je nacionalistično letalstvo bombardiralo trdnjave okrog Malage. Ob tej priliki je potopilo tudi neko rusko ladjo, ki je pripeljala v Španijo vojni material.

General Franco napoveduje novo ofenzivo

Babat, 14. decembra. AA. (Havas) Radijska postaja v Cordobi je sredi razglasila, da so nacionalistične čete na madridski fronti dosegle znatne uspehe pri Jumerz. Nacionalistična letalska eskadila je bom-

bardirala neko tujo ladjo z vojnimi materialom v bližini Malage. Po Madridu pa so nacionalistična letala raztresala v tisočih letakih Francoovo proklamacijo, v kateri napoveduje odločno ofenzivo na Madridski fronti.

Spor med asturskimi republikanci

Salamanca, 14. decembra. AA. (Havas) Vojaške oblasti so izdelale komunikacijo, po katerem je med republikanci v Asturiji nastal spor. Vzrok nemirov so baje zadnji porazi, ki so jih doživeli republikanci v borbi proti nacionalistom v Asturiji.

Maročani prestopajo na stran vlade

Valencia, 14. decembra. AA. (Fabra) Po poslednjih službenih poročilih je v zadnjih dneh prestopilo iz vrst nacionalistov na republikansko stran več sto Maročanov. S seboj so prinesli tudi puške, strojnice in celo več manjših topov.

Vladna podmornica potopila

Valencia, 14. decembra. AA. (Fabra) Ministrstvo za mornarico in letalstvo je izdalo komunikacijo, v katerem pravi, da se je včeraj ob 14.30 v bližini Malage potopila podmornica »C 3«, ki pripada republikanski vojni mornarici. Neka tuja podmornica jo je torpedirala. Doselej je bilo mogoče domnati, da so se rešili poveljnik podmornice korvetni kapitan Agostino Garcia Vinay ter dva mornarja, ki so jih prepeljali na bolniško ladjo »Artabro«. Posadka podmornice »C 3« je štela 47 ljudi.

Lek proti gobavosti odkrit?

Lizbona, 14. decembra. AA. Nekaj listov je davi kakor pravo senzacijo objavilo vest, da je bivši portugalski lekar Antonio Franco, ki je pred nekaj leti opustil svoj poklic in se posvetil znanstvenemu delu, našel nov način zdravljenja gobavosti. Njegova metoda predstavlja kombinacijo notranjega in zunanega zdravljenja. Zdravljenje traja nekaj mesecev. Francu je uspelo popolnoma ozdraviti že več bolnikov, ki so jih zdravniki bakterijsko preiskali in dognali, da so popolnoma ozdraveli.

Kupujte domače blago!

Sin rasa Kase med abesinskimi uporniki

Rim, 14. decembra. AA. Havas: Po vesteh iz Addis Abebe je bil včeraj potolčen dediš, sin rasa Kase, ki se je najprej vdal Italijanom, nato pa napadel oddetek Italijanov.

Vremensko poročilo

Danes ob 8.30 je prešla pisarna SFD naslednje vremensko poročilo:

Dom na Komni: 66 cm trde podlage, 4 cm pršica, smuka izvrstna.

DNEVNE VESTI

— Kraljeva krsna slava. Nj. Vel. kralj je proslavil večer svoj krsno slavo sv. Andreja Prvozvanega. V dvoru na Dedinju se je vršila ob 10.30 v dvorski kapeli svečana služba božja. Ob 11.45 pa rezanje slavskega kolača. Obredno so prisostvovali Nj. Vel. kralj, Nj. Vel. kraljica Marija, Nj. Vis. kraljeviča Tomislav in Andrej, Nj. Vis. knez namestnik, Nj. Vis. kneževič Nikola, dvorske dame ter člani civilnega in vojnega doma Nj. Vel. kralja. Obred je opravil Nj. Vel. kralj sam skupno z Nj. Vis. knezom namestnikom in redovnim pešpolkom kraljeve garde Ljubljane. Sodeloval je dvorski protojevoj Mihajlo Popović.

— Spominška plošča Nikolai Pašiću. V hiši v Beogradu, kjer je umrl Nikolai Pašić, je bila večerj dopoldne odkrita spominška plošča z napisom: 10. decembra 1926 je umrl v tej hiši Nikolai Pašić, vodja narodno radikalne stranke in veliki državnik Srbije in Jugoslavije. Na dan desete obletnice njegove smrti mu je v znak globoke narodne hvalečnosti vzdal to ploščo kraljevski odbor NRS za mesto Beograd, Zemum in Pančevo.

*** KINO ***

TEL. 27-30 **SLOGA**
Shirley Temple
OTROK SREČE
Samo še danes in jutri!

TEL. 21-24 **MATICA**
Geraldina Katt (Katnikova)
I R E N A
Lili Dagover, Sabine Peters, Karl Schönböck

TEL. 22-21 **UNION**
Marija Andergast
TRIJE SNUBI UCITELJICE KRISTINE
Hans Söhrker, Fritz Kampers

Predstave ob 16, 19 in 21 ur

— Novi rumunski poslanik v Beogradu. Sinoči je prišel v Beograd novi rumunski poslanik na našem dvoru Victor Cadere. Pričakovani so ga odpravni rumunski poslaniki Papinu, uradniki s poslaništva ter šef protokola našega zunanjega ministristva Marinović.

— Klub vojvode Windsorskega v Zagrebu. Zanimanje za razvoj ustavne krize v Angliji v zvezi z nameravano ženitvijo bivšega kralja Edvarda VIII. zdaj vojvode Windsorskega je bilo tudi v Zagrebu veliko. Ko je Edvard VIII. odstopil, je skupina navdušenih zagrebških mladincev ustanovila Klub princa Edvarda vojvode Windsorskega, ki mu je namen čuvanje in propaganda kulta gentlemana Edvarda. Člani kluba bodo v tistih stikih s sorodniki klubi po vsem svetu. Ime princa Edvarda jima bo simbol poštovanosti, prijateljstva in ljubezni. Vsako leto 11. decembra (dan Edvardove abdikacije) se bo klub na posebni prireditvi spomnil odstopiškega angleškega kralja. Člani so poslali vojvodi Windsorskemu pozdravno brzojavko, v kateri ga poveličujejo kot največjega vladarja demokracije.

— Iz državne službe. Upokojeni so: zvezničar pri bankni upravi Fani Cimperman, Pucelj, policijski nadstrahnik pri predložitvi mestne policije v Mariboru Peter Franca, zvezničar pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Ljubljani Ignac Muhič in državni cestni službenik pri tehničnem razdelku cestnega nadzorstva v Ljubljani Anton Bezjak. Premesteni so od uprave policije v Ljubljani k policijskemu komisariatu na Jesenicah policijski nadstrahnik Blaž Razbornik in policijski strahnik Jakob Homovec. Martin Čepin, Franjo Rupnik, Alojz Mela in Feliks Peršič, od predložitvi mestne policije v Mariboru policijski strahnik Henrik Joshi, Henrik Alegro, Ivan Florjančič in Rudolf Robič, od sreskega načelstva v Radovljici pa podnadzornika policijskih agentov Albin Korinčič in Friderik Živko ter policijski agent zvezničar Leopold Slemen, od sreskega načelstva v Slovenjgradcu je premeščen k bankni upravi zvezničar Ivan Tretjak.

— Iz banovinske službe. Imenovan je za banovinskega pomočnika knjižničarja pri bankni upravi računski pripravnik Ivan

Možina, v višjo skupino je pomaknjen banovinski učitelj kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu Karel Vrlik.

— Iz Službenih listov. Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 100 z dne 12. t. m. objavlja uredbu z zakonsko močjo o ureditvi Oceanografskega inštituta kraljevine Jugoslavije, dopolnitve točke 10 pod III. navodil glede uporabljanja pripomb in opazk v uvoznih carinskih tarif, odločbo o izpremembi in dopolnitvi odločbe o prodaji mask in ostalega zaščitnega materiala civilnemu prebivalstvu (s cenovnikom), navodila za podeljevanje prispevkov za sadjarne nabave in zgradbe, naredbo o načinu ribolova v dolnjem toku Krke in v vseh stranskih vodah in pritokih, razglas o razpisu volitev občinskega odbora za občini Dobova in Kapele v srezu brežiškem, izpremembe v staležu državnih in banovinskih uslužbencev na območju dravske banovine in razne objave iz Službenih listov.

— Matija Jama razstavlja v Beogradu. Večera je bila v umetniškem paviljonu v Beogradu brez običajne svečanosti otvorjena razstava našega slikarja Matije Jame. Njegove razstave ni nihče otvoril. Njegovim otvoritvi je prisostvovala precej občinstva in več beograjskih umetnikov. Jama razstavi v Beogradu 120 slik.

— Zahteva po znižanju železniških tarif. Prometni odsek novosadske trgovske zbornice je imel v četrtki sejo, na kateri je bilo sklenjeno naprositi prometno ministristvo, naj bi se znižala prevozna tarifa za tesan in gradbeni les volče za 20 do 30 odstotkov, za prevoz drv za 12. za prevoz oglja pa za 35%. Znižala naj bi se tudi prevozna tarifa za moko in otrobo.

— Za napredek našega turizma. Na pobudo zagrebške trgovske zbornice je bila sklicana v četrtki v Crkvenici važna turistična konferenca. Najvažnejša točka dnevnega reda je bilo vprašanje pospeševanja turizma. Glede na devalvacijo italijanske lire in na naše najnujnejše turistične potrebe je treba takoj ukretni vse potrebno za povzdigo našega turizma. Seveda je pa tudi tu najvažnejše vprašanje denarja. Brez katerega se ne da nič napraviti.

Kuhinjska posoda vseh vrst
FRANC GOLOB
LJUBLJANA WOLFOVA 6

— Naše gospodarstvo ne prenese novih socialnih bremen. Beograjska industrijska zbornica je imela večerj plenarno sejo, na kateri je razpravljala med drugim o zakonu o cestnih fondih o osnutku uredbe za zavarovanje za primer onemoglosti, starosti ter o minimalnih mezdah. Vsi govorniki so se strinjali s tem, da naše gospodarstvo ne prenese novih socialnih bremen. Cestni fond bi prinesel novo breme nad 200.000.000 Din, uredba o minimalnih mezdah še večje breme, uredba o pokojninskem zavarovanju pa nad 100.000.000. Vsa ta bremena bi morala gospodarstvo zvaliti na konzumente, ki bi jih seveda ne mogli prenesti.

— Velik uspeh Anite Mezelove v Münchnu. Naša rojakinja operna pevka Anita Mezelova, zdaj članica beograjske opere je nastopila na dveh koncertih v Münchnu in dosegla zelo velik uspeh. Nemška kritika piše o nji zelo pohvalno.

— Novo jadransko pristanišče bo kmalu zgrajeno. Ob izlivu reke Neretve grade novo jadransko pristanišče Ploče. Te dni se je mudil v pristanišču ravnatelj direkcije za gradnjo železnice z zastopniki sarajevske železniške direkcije, ki je zaprosila zdaj za 3 milijone kreditov za začetna dela. Vsi stroški bodo znašali okrog 80 milijonov Din.

— Nova grobova. V St. Vidu nad Ljubljano je umrla večerj mati znanega ljubljanskega trgovca J. Ketteja ga. Fran. Kette, rojena Iglič. Pokojna je dosegla visoko starost 94 let. Bila je vzor skrbne, dobre matere in plemenite žene. Pogreb bo jutri ob 8.30 zjutraj na pokopališče v St. Vidu nad Ljubljano. V Ljubljani je umrla večerj soproga posestnika in trgovca ga. Pavla Guštin, roj. Flajšman. Pogreb blage žene bo jutri ob 14.30 iz Staničeve ulice 6 (Bežigrad). Bodi jima lahka zemlja, težko prizadetim svojcem naše globoko sožalje!

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da ne bo nobenih bistvenih sprememb. Večera je nekoliko deževalo v Ljubljani, Sarajevu, Skopju, Splitu in na Rabu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 11,

v Sarajevu 9, v Skopju 6, v Beogradu 5, v Zagrebu 4, v Ljubljani 3,3, v Mariboru 3. Dovi je kazal barometer v Ljubljani 765,3, temperatura je znašala 1,4.

— Tragedija slepega dečeta. Večera se je odigrala v Zagrebu pretresljiva tragedija. V domu Sv. Vida je živela slepa Stefanija Ugrin, stara 30 let. Večera ponoči je odšla na postrežje, kjer se je obesila. Vse kaže, da si je končala življenje v trenutni duševni zmedenosti.

— Inscenirana nesreča na Muri. Pri Omureku se je pripetila v četrtki ponoči strašna nesreča, ki je zahtevala pet človeških žrtv. Čez Muro so se peljali s čolnom razen skupine deklet Stefan Kolbanc, Lajze Frajger, Martin Tišlerič, Ivan Helbrandt in France Vornec. Čoln se je prevrnil in vseh pet fantov je utonilo. Prvotno so mislili, da gre za navadno nesrečo, zdaj se je pa izkazalo, da je šlo za tihotapce, ki so jih opazili obmejni stražniki. Tihotapci so sami inscenirali nesrečo, da bi ušli zasledovalcem, pa so plačali svoj trik z življenjem.

Iz Ljubljane

— Iz Mrzlične priprave ljubljanskih trgovcev za zlati nedeljo 5. v polnem teku. Izloščeni aranžerji so načrte izloščev izgotovili, trgovci sami pa so cene pripravili take, da bo kupujoče občinstvo prišlo do lepše izbire od najcenejšega do najrazkošnejšega blaga. Če kdaj, je Božič odprtih rok, zato ostane božično darilo kupljen v Ljubljani na zlati nedeljo v trajen in lep spomin.

— Iz Umrla se v Ljubljani od 4. do 10. t. m.: Josin Vilma, roj. Franko, 72 let, učiteljica v p. Lauter Ivan, 76 let, mesni prodajnik v p. Zadnikar Leopoldina, roj. Mohorčič, 39 let, žena delavca. Lavrenčič Silvester, 70 dni, sin lesosurugarja, Kvas Eliza, roj. Pogačnik, 71 let, vdova žel. poduradnika. Bajd Mihael, 66 let, poštni uradnik v p. Babnik Marko, 2 in pol meseca, sin posestnikovega sina, Tomažev, Hrvatci Luejca, roj. Jenko, 63 let, obič. uboga. Dravlj, Klementič Ema, roj. Gračner, 47 let, žena gostilničarja, Hafner Franja, roj. Korosec, 74 let, vdova restavraterja. Hočevar Kristina, roj. Sadnikar, 77 let, vdova lekarnarja, Gačnik Apolonija, roj. Brajer, 70 let, posestnica. Grošelj Marija, roj. Čepin, 86 let, vdova čevljarja. V ljubljanski bolnici umrli: Leban Peter, 69 let, železniški vratar v p. Pungertan Franc, 49 let, blokard. žel. v p. Adamič Emil, 59 let, skladatelj in profesor v p. Vrančič Ivan, 62 let, poštni uradnik v p. Regu Marija, 45 let, žena upok. sprej. drž. žel., Vodišek Janez, 33 let, dinar, Zabršč, obč. Marija Gradec. Miakar Anton, 22 let, poljski dinar, Besnica, obč. Dobrunje, Gajot Cecilija, 1 leto, hči dinarja. Mošnje pri Smledniku. Kogolšek Ana, 65 let, dinarica. Grahovo pri Cerknici. Ogoreutz Antonija, 45 let, Poljane, Bregar Marija, 3 leta, hči posestnika. Bišče, obč. St. Jurij pri Ljubljani. Ravdek Svetozar, 4 leta, sin šoferja. Ipavec Neža, 61 let, gospodinja. Kamšek Ignacij, 40 let, rudar. Kočevje, Dobovšek Franc, 79 let, posestnik. Ljaja, Puc Marija, roj. Gliebe, 67 let, šivilja. Benedičič Milan, 4 leta, sin skladiščnika, Zelenik.

— Iz Spored nocojšnjega koncerta pianista Antona Trošta v mali Filharmonični dvorani ob 20. uri: 1) Beethoven: 32 variacij v c-molu ter Brahms: Capricio in Rapsodija v es-dur. 2) Chopin v h-molu. 3) Vilko Ukmar: Iz zapiskov, Skerjanc: 4) klavirske skladbe, Tajčević: Iz 7 Balkanskih iger. 4) Ravel: Vodometne igre, Debussy: Ples snežink in Umetalni ogenj. 5) Skerjabin: Tragična pasem in Valček, Marx: Preludij in Rapsodija v h-molu, Prokofjev: Vragovo podpirvanje. Na koncertu ponovno vabimo in priporočamo nakup koncertnega sporeda z uvodom v koncert. Prodaja vstopnic v Matici knjižarni in od pol 8. ure dalje v veži Filharmoničnega poslojpa.

— Iz X. poljudno-znanstveno predavanje Prirodoslovskega društva. Docent dr. Reya Oskar. Kako nastane vremenska napoved. Predavatelj nas bo uvedel v poznavanje vremena in podnebja. Obrazložil bo glavne vzroke vremenskih sprememb najprej splošno, nato posebno v naših krajih. Omenil bo tehnično opazovanje vremena, sestavljanje vremenskih brzojav, pošiljanje po radiu, dešifriranje v meteoroloških centralah in končno risanje vremenskih kart. Dalje bo objasnili najvažnejše tipe vremenskih kart in sklepanje na bodoče vreme. Končno bo pokazal tudi one znake, po katerih lahko zremo za

prihodnje vreme brez kart. Predavanje se bo vršilo v torek 15. t. m. ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice.

— Iz Uprava Elitnega Kina Matice naproša cenjeno občinstvo, naj blagohotno spregleda začasne nerednosti glede sedenja in vzhodov ter sporoča, da bodo iste v najkrajšem času v obojestransko zadovoljstvo urejene.

— Iz Ljubljancani brez orientacije ob nedeljah. Ze delj časa naši meščani nimajo več pravih nedelj. Večina jih hodi ob lepem vremenu na izlete, zadnja leta pa je že tudi precej velik kader amučarjev. Ker v bližini ni snega, preživljajo mnogi amučarji nedelje doma pri peči, saj jim finančni minister ne dovoli kredita za izlete na Gorenjsko. Zadnje čase meščani tudi precej varčujejo za praznike. Čeprav je bila večera večina meščanov doma, vendar je vladalo na ulicah mrtvilo. Niti izlošče, ki vabijo z božičnim blagom, ne bude dovolj zanimanja, čeprav smo tik pred »zlati« nedeljo.

— Iz »Jugoslovenska majka«, odsek »Kola jugoslovenskih sester« v Ljubljani, prireditelji 17. t. m. ob 18.15. uri v mineraloški dvorani univerze kralja Aleksandra spominjsko proslavo v počastitev rojstnega dne blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja in mučenika z nagovorom s. načelnice prof. Marije Zeljeznove-Kokalj ter s predavanjem vojnega dobrovoljca g. dr. Valentina Meršola, primarija ljubljanske bolnice, o velikem narodnem kralju in njegovi trnjevi poti z junaško vojsko čez Albanske gore. Iskreno vabimo k udeležbi sestre kolašice ter vse, katerim je svet spomin na blagopokojnega kralja Aleksandra, tvorca zednjenega Jugoslavije. Čuvajmo Jugoslavijo! Vstopnine ni.

— Iz V dežju in snegu prihajajo učenci ljubljanskih osnovnih šol k pouku. Mnogi se že prebujajo v soli v tople copatke, a veliko je še revnih učencev, ki ne poznajo te ugodnosti. Mokro obuvajo ne škoduje samo zdravju, tem-č ovira tudi uspešno sodelovanje učenca pri pouku. Pododbor društva Rdečega križa v Ljubljani je začet copatno akcijo, katere namen je preskrbeti revne učence ljubljanskih osnovnih šol s copatami. Ponovno prosimo, da pošljete odložene nogavice, copate, klobuke, suknjene krpe, ostanke volne, bombaža, vrvice in kakršnihkoli usnjenih predmetov: Banovinskemu odboru društva Rdečega križa, Gospodstva cesta 2/II, ali nas obvestite z dopisnico, ali telefonično na št. 32-18.

— Iz Akademsko starešinsko društvo Jadran vabi vse člane na redni letni občni zbor, ki se bo vršil v ponedeljek, dne 21. decembra t. l. v vrtnem salonu restavracije Zvezde. Začetek ob 19.30. Dnevni red običajen, glasom pravil. Gg. starešine, ki še niso včlanjeni, prav tako vjudno vabljene. Predsednik.

— Iz Cankarjev večer kot II. (37.) delavskega prosvetnega večer »Vzajemnost« in »Zarje«, bo v sredo 16. decembra ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice. Spored je lep in pester. Sodelujejo godba »Zarje«, delavski oder, solisti, pevski kvartet, trio godalnih rogov. Pridite!

— Iz Radi velikega zanimanja za pogrnjene božične mize se razstava teh podaljša še v torek 15. t. m. od 9. do 12. in od 14. do 19. ure. Zveza gospodinj, sedaj Gradišče 14/I.

— Iz Še je čas. Polletje bo poteklo, ne da bi vaš otrok v šoli dosegel zaželjeni uspeh, če se sedaj, ko je skrajni čas, resno ne oprime študija. Vendar se lahko zgodi, da vaš sin ali hčerka kljub vsemu naporu ne bo dovršil razreda z zadostnim uspehom. Morda jima manjka podlage, morda v šoli nista preveč poslušna ali pa takoj ne razumeta profesorjeve razlage. Sedaj, ko še ni prepozno, vam priskoči na pomoč Akademski urad dela, ki vam brezplačno preskrbi inštruktorja. Oglasite se še danes o A. U. D. na univerzi. Za mal denar vas naš, podpora potrebni tovariši rešijo mučnih skrbi, vašim otrokom pa počitnice.

— Iz Četniško združenje, podobor Ljubljana bo imelo v nedeljo 20. t. m. ob 10. uri dopoldne svoj redni letni občni zbor v salonu pri g. Rozman, Sv. Petra cesta 85.

— Iz šivalne potrebšnice »Pribor«, Tyrševa c. 9.

— Iz Pisarna Bolniške blagajne mestnih namestencev ljubljanskih bo poslovala od toka, dne 15. decembra 1936 dalje v prostorih personalnega oddelka, odnosno Mestnega poglavarstva na Mestnem trgu št. 27-1. soba št. 15. Telefon št. 30-22, interna številka 17. Nakaznice za vse vrste zdravljenja se bodo izdajale vsak delavnik od 8. do pol 13. ure.

— Šterklja v vlaku. Z dolenskim vlakom se je davi odpeljala v Ljubljano, namenjena v žensko bolnico Julka G. doma iz okolice Grosuplega. V vlaku so jo pa prehiteli boječine in se je zato umaknila v poseben prostor. Tam je nenadoma zagledala svetlo droben fantek, ki se je pa že naslednji hip izmuznil iz vlaka in padel pod vagon. K sreči baš v hipu, ko se je vlak ustavil na oni bližnji postaji. Mlada mati je priklecala sprevoznika, ki je nemudoma skočil pod vagon, še pravočasno pred odhodom. Dvignil novorojenčka in ga izročil od strahu in bolečin skoraj nezavestni materi. Na dolenski kolodvor je prišel po sinčka in mater reševalni avto, ki je oba odpeljal v žensko bolnico.

— Iz Škozi okno je padla. 70letna Jera Škerlj je prišla šole pred dnevi iz bolnice, kjer je ležala delj časa. Večera popoldne je doma v prvem nadstropju stopila k odprtemu oknu, kjer se je je pa nenadoma položila omotica. Pri tem se je z gornjim svetom preveč nagnila in naslednji hip padla skozi okno. Stara žena je obklesala s hudimi notranjimi in zunanjimi poškodbami in so jo morali nemudoma prepeljati nazaj v bolnico. Tja so s njo prepeljali tudi 31letnega posestnikovega sina Viktorja Gostinčarja iz Beričevega. Fant je doma pri hiši podiral večje drevo, ki pa je padlo nanj ter mu str. jo prsni koš. Gostinčar je dobil še druge težke poškodbe in je njegovo stanje zelo kritično.

— Iz Na Kongresnem trgu so se davi zarana ustavili številni vozniki, povečini iz bližnje Dolenske in izpod Krma, ki so pripeljali v mesto božična drevesca. Dopoldne so jih že jeli razpostavljati po trgu in so se tudi takoj oglašili kupci. Zanimanje pa še ni živahne kupčije, ljudje čakajo na boljše izbiri. Vozniki bodo danes in jutri pripeljali še na stotine božičnih dreves. Cene smrečicam niso pretirane.

— Iz Vlom v Šiški. Večera ponoči je bilo vmlomljeno v znano Favajevo gostilno na Celovski cesti. Storičec se je založil z raznimi jestvinami, si privoščil tudi alkoholnih pijač ter stikajoč za denarjem pretaknil vse predale. V enem je našel precej drobiža, kakor je snel s ključke še 1500 Din vreden plašč in izginil. Vlomilec je pa imel amolo. Aretiral ga je stražnik že v zgodnjih jutranjih urah na Štežičah. Bil je Radošević Mujo, star okrog 30 let, ki se je že pred tedni prikladal v naše kraje. Na policiji so mu plašč, seve, takoj vzeli in ga vrnili lastniku. Radoševića, ki ima na vesti najbrž še več vlomov, zaslišujejo, potem bo pa na izročen sodišču.

— Iz Tatvine. Iz stanovanja Stefana Z. na Mestnem trgu 6. je neznan storičec to dni odnesel suknjč in modne hlače, v skupni vrednosti 1400 Din. Iz barake v gramozovi jami ob Vilharjevi cesti je ukradel prednočnim nekdo delavcu Antonu Skerlepu več ob leke, v vrednosti 300 Din. V kavarni Centrala je nekdo odnesel 400 Din vredno suknjo Ivanu G. Mariji Sajevi pa je nekdo ukradel na trgu vrečo s 17 kg fižola, vredno 50 Din.

— Iz Brusim škarje, nože. . . Po Zeleni jami in Vodnatu se je oglašal te dni od hiše do hiše neznan, mlajši možki ter se predstavljali ženskam za brusarja in popravljalca dežnikov. Popoldne je pobral več nožev in škarij, pa tudi nekaj dežnikov, potem ga pa ni bilo več na spregled. Zaupljivost ljudi je izrabil naznan slepar, ki je nabrano robo kasneje najbrž razprodal ali pa jo namerava šele razpreči, bržkone po deželi. Svarimo pred nakupom.

— Iz Nasilen berač. Po Dolenski cesti je v petek hodil z malho starejši berač. Ker je bil že precej vinjen, so ga ljudje večinoma odlovlili. Berač pa se je slednjič pošteno razjezil in jel sredi ceste zmerjati, ljudi žugajoč s pestjo proti hišam, kjer so ga odpodili. Ko je srečal gručo otrok, se je zapodil proti njim ter jih jel suvati z nogami, dokler ni izgubil ravnotežja in obležal v blatu. Kričal pa je »Vse na tleh in se dvignil baš še pravočasno, da so je umaknili stražniku, ki je prihajal po cesti. Berač je urno izginil nekam proti Planški cesti, odkoder so ga ljudje nagnali iz mesta proti Barju.

MALI OGLASI

Beseda 50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO
Beseda 50 par, davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

Sveže najfinejše norveško
RIBJE OLJE
iz lekarne
DR. G. PICOOLIJA
V LJUBLJANI
se priporoča bledim in slabotnim osebam.

KROMPIR
lepo, zdravo, odbrano blago
oddaja, dokler zaloga
po 65 par kg
tvrdka A. VOLK
Ljubljana, Resljeva cesta 24

ZIMSKE SUKNJE
boljše vrste Hubertus nepremočljiv 250 Din. perilo in vsa praktična oblačila tudi po reklamnih cenah Presker. Sv. Petra cesta 14. 6 R.

PRODAM
Najboljši trboveljski
PREMOG
brez prahu nudi
I. Pogačnik,
trg. s kurivom
BOHORICEVA 5.
Telef. 20-59.

PARCELA
se prodaja v Orlovci ulici št. 11.
Ljubljana. 3252

Z nobenim drugim reklamnim sredstvom ne morete doseči enakega učinka, kakor časopisna oglaševanja. Čigar delotvornost je obojstran. Časopis pride v vsako hišo in govori dnevno desetstično citatljiv. Gladno oglaševanje v velikem dnevniku je najuspešnejša investicija, ki prinese korist trgovcu in kupcu.

Franciška Kette roj. Iglič
v visoki starosti 94 let.
Spremili jo bomo na njeni zadnji poti dne 15. decembra ob pol 9. uri dopoldne iz hiše žalosti v št. Vidu nad Ljubljano.
Žalujoča rodbina KETTE
s sorodstvom

